

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEII,|| BERGOMATIS,|| E SOCIETATE ||
IESV,|| HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI.||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Venetias ingenti labore contendit. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

Cap. II.

Gnatius ergo cum in Itiam proce-
ret, & hosce quos dixi socios long-
lareque dispersos in vnam adven-
atque ad pristina reuo cadi coniu-
nulla se ostenderet; occula Deuolu-
secum expendens, fusis pio plobo in-
lute ad superos precebus, Valentia-
nit vbi videlicet nauem stare parata audiret; in da-
dentibus multis ac se tali tempore mari commone-
quod prater ceteras difficultates, etiam nolis antepa-
rata Aenobarbus, loca opportuna, & litore nucus vi-
lida obsideret classe; nullis terroribus delemente do-
sit Ignatius. & nauis praedones quidem eligentes
men fœdissima tempestate coorta, clauso dente, fullo
que armamentis, cum iam de salute vectores maz-
omnino desperassent, lacera & quassata fabrae ob-
nuensem portum egerimè tenuit. Atque harum ne-
ris incommoda, non sanè leuius terrellitatem dol-
crimen exceptit. Cum enim solus, ignorans regnum
Ignatius per Apennini tristes Aemilianum
viam ingressus initio spatiösam, sed in actum de-
de magis magisque coéuntem; studio pacato,
sensim in eas penetravit angustias, vnde fidei credo-
cere, deinde cum neque progredi, neque iam regni
tutum esset, in exilitate salebrosa, & horrenda or-
torrecte rapido minaciter superfluenta; hinc pug-
nis per stupenti similis, ybi repente selector penitentia
etum animaduertit. Sed ad extreum fidem impo-
rato diuino auxilio, quod vnum reliquum ei vide-
tur, humi procubuit; & genibus manibusq[ue] ven-
quadrupedis in star, ac prominentia modaria ante-
faxis enata virgulta prensando, tandem causa abor-
gu

quos ad eam diem perculisset, omnium maximo. inde
per immensae altitudinis inuias rupes ac solitudines diu
erabundus, cum ad radices montium denique deuenis-
set, omnia rursus offendit partim niuium tabe, partim
etiam hybernis imbribus impedita. Cumque nihilomi-
nus virgeret progrediendi necessitas; via teretima (& est
mollis & erctosus ager, ac semitæ per horum tempo-
rum incuriam exiguo munimento, nec vllis, vt olim,
stare lapidibus) cum profundo ac tenaci limo diu mul-
tumque luctatus, ad Bononiae portas tandem aliquando
peruenit. Atque hic, ne quid decesset ad probandam æqui-
tatem ac patientiam viri, ad cæteras miseras illud etiam
ludibrium accessit; vt in ipso verbis introitu, è ponticulo
in fossam, limo ecnoſo margine lubricante decideret,
emelitusque luto deformatus ac madidus, ab ijs qui tum
aderant, non sine ioco & facetijs (vt sunt procacia in a-
lienis malis hominum ingenia) rideretur. Sed ille nimi-
rum identidem exerceri se a patre cælesti prudenter in-
teligens, & in gratiarum actione persistens, sole siccatis
vnumque vestibus, lassitudine ac fame confessus cum
vris magnam partem frustra emendicando perambu-
let, in collegium Hispanicae nationis demum exce-
pus, ibique dies aliquot clementer est habitus. Inde cum
mortre iam facilis & certo Venetias peruenisset, exacta
procuria quam illi per trapezitas eadem Elisabetha Ro-
sella benignè curauerat; interea dum socios è Gallia
prestolatur, in varia pietatis opera ex instituto capi in-
cumberet. Nec sanè frustra: siquidem complures omni-
um ordinum homines partim Christianæ doctrinæ pre-
ceptionibus imbuit, partim ab impura & flagitiosa vita
ad castum Dei timorem, studiumque virtutis eodē Deo
adiuuante conuerit. Quibusdam etiam primarijs viris
cum patitijs indidem, tum externis, praua animi affec-
tione ac vitio laborantibus, non sine copioso fructu,
spiritualium exercitorum expertæ virtutis medicinam
alhibuit. In ijs Didacum Guiam, & Stephanum germano
fratres è præcipua nobilitate Cantabriæ, sibi quon-
tan Compluti familiariter notos, ac tum Hierosoly-

mis

mis redeuntes, carumdem commenratio*n*s
tantam ad rerum diuinarum intelligentia*n*m
narum contemptum adduxit, vt om*n*ibus d*omi*ni
noribus abdicatis, CHRISTI consilia om*n*ito*le*
cruerint. Atque hos imitatus est potius Ia*l*
laureus Hozius, item Hispanus, Theologus per*se*
cum ad easdem co*m*mentationes petraga*da* uidero
pe*s*us esse, verumtamen ex quibusdam iniquum i*ur*
monibus haberet suspectam Ignatii doctrin*a* a do*ct*
mata, demum se Ignatio exercendum aque re*co*
ita commisit, vt multos in cubiculum quo locut*io*,
cum afficeret libros, quibus Ignatij dicti i*ur*is*pe*
san*t*orum patrum & conciliorum ueritas exp*on*
ret. Sed ubi appositas ab Ignatio epulas o*cul*ans*te*
absfuit, vt in i*is* veneni deprehenderet quicquid,
iam ardenti quodam rerum c*al*c*itu*m un*o* infan*ti*
matus, mortalibus commodis nuntium su*o* fec*er*
rit, atque v*l*tro ad Ignatij voluntatem & via sen*ior*
adh*æ*serit. Ex Veneta ver*o* nobilitate in p*ro*p*ri*o*te*
su*o* ac meditatione proficit Petrus Co*nt*ance Zan*z*
ri*æ* filius, is qui multo post, magna cum ingenuit*er*
san*t*imon*ia* laude Paphensem Episcopum i*de*
strauit. Sed & aliorum ex Ignatij confundend*o*
vit*æ* morumque mutatio*ne* consecuta. Quo*mod*o
nec ab obscuris hominibus, & incolis sedecim*an*
uitatis fiebant, breui, vt alijs locis ant*ea* pict*u*m
i*gnat*ii pietas in crimen inuidiamque vocari*re*
non ferente diabolo, tantam sibi pr*æ*d*em* flum*u*
pi*o*: statimque vulgatum ab eiusdem emulani*re*
natuum prauitatis h*æ*retic*æ* semel itemque emul*u*
in Hispania clapsum e*st* custodia*re*, in Galliam profect*u*
ac proinde eius effigiem ab Hispanis Inquisitor*u*
nomin*ia* causa*re* publice concremat*u*. cunct*u* res
nouas molientem res, insidente*re* que permiss*u*
h*æ* lab*e* scholasticos: ubi delatum suum nomine
tribunalia odoratus fuisset, fuga pr*æ*ventile*re*
manus, & consilia magistratuum. Quas trim*u*
Ignatius cum non mod*o* in vulgus, in*qui*quer*u*

Verum etiam ad Legatum Apostolicum Hieronymum Verallum, qui deinde S.R.E. Cardinalis fuit, delatas inaudisset; non tam de sua, quam de sociorum existimatio ne sollicitus, vltro ad Legatum adiit, & acriter institit, vt eorum criminum quæstio exerceceretur. quod ita factum, & veritate comperta, honorifice à Legato est absolutus, incumbente in eius causæ cognitionem Gaspare Docto legati assclla; qui ex eo tempore Ignatium vnicè dilexit, ac sacratissimæ domui Lauretanæ deinde præpositus, in Societatem vniuersam plurima egregiae voluntatis officia contulit.

Venetias ad Ignatium socij veniunt.

Cap. III.

 Vim hæc in Italia gerit Ignatius, interim bello inter Christianos ingrauecente leges, cum exercitu formidabili Caesar er Insubru & Allobrogum finis in Galia irruperat. Ea suit socijs Ignatij causæ & profectionis maturandæ, & itineris per Thuringiam, seu Lothoringiam atque Germaniam, sancè incommodo anni tempore facili. Qua quædam pecunia rebusq; omnibus; præter viaticū & scripta in Christi Domini gratiam distributis, mense novembri anno circiter post discessum Ignatij, suo quisq; baculo innixi pedites viam capessunt, & quidem tanta cum alacritate ac feruore spiritus, vt ne à Iacobo quidem torqueri potuerit, quominus & pedibus ambularet ut sequebatur, & inter ambulandum insuper inualida membra discruciat hispido in primis & horrenti cilicio. Vestitus erat omnium, vt peregrinorum & pauperum, nequaquam elaboratus, & ad modestiam submissionemque compositus. pendebat è scapulis mætica ex corio, in qua latra Biblia, & breuiarium asseruabantur, & scripta, quæ diximus. Rosaria vero ad catholicam fidem vel inter eos hæreticos profitendam, palâ geslabant è collo sua spensa